

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž 458/2019-8

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Ileana Vinja, kao predsjednice vijeća, te Ranka Marijana, Melite Božičević-Grbić, Perice Rosandića i Žarka Dundovića kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice - specijalistice Maje Ivanović Stilinović kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženika D. H. K., zbog kaznenog djela iz čl. 111. toč. 1. Kaznenog zakona ("Narodne novine", broj 125/11., 144/12., 56/15. i 61/15. - dalje: KZ/11.), odlučujući o žalbama državnog odvjetnika, optuženika i majke optuženika K. K., podnesenim protiv presude Županijskog suda u Zadru, od 10. svibnja 2019., broj K-9/2018-65, u sjednici održanoj 9. srpnja 2020., u prisutnosti u javnom dijelu optuženika D. H. K. i njegovog branitelja T. K., odvjetnika iz Z.,

p r e s u d i o j e :

I. Prihvaćaju se djelomično žalbe optuženika D. H. K. i majke optuženika K. K., preinačuje se prvostupanjska presuda u odluci o kazni, te se optuženik D. H. K., zbog kaznenog djela čl. 111. toč. 1. KZ/11., zbog kojeg je prvostupanjskom presudom proglašen krivim, na temelju te zakonske odredbe osuđuje na kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju 25 (dvadeset i pet) godina, u koju mu se kaznu, na temelju članka 54. KZ/11., uračunava vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 27. studenog 2015. do 24. siječnja 2018., vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora od 25 siječnja 2018. do 14. svibnja 2018., te vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 15. svibnja 2018. pa nadalje.

II. U ostalom dijelu žalbe optuženika D. H. K. i majke optuženika K. K., te u cijelosti žalba državnog odvjetnika, odbijaju se kao neosnovane, te se u pobijanom a nepreinačenom dijelu potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

Pobijanom presudom opt. D. H. K. proglašen je krivim zbog kaznenog djela iz čl. 111. toč. 1. KZ/11., i na temelju citirane zakonske odredbe osuđen na kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju 30 godina. Primjenom čl. 54. st. 1. KZ/11. u izrečenu kaznu uračunato je vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 27. studenog 2015. do 24. siječnja 2018., vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora od 25 siječnja 2018 do 14. svibnja 2018., te vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 15. svibnja 2018. pa nadalje. Na temelju čl. 69. KZ/11., optuženiku je izrečena sigurnosna mjera obveznog liječenja od ovisnosti, koja će se izvršavati

u okviru zatvorskog sustava i može trajati do prestanka izvršenja kazne zatvora, a najdulje tri godine. Oštećenici su sa svojim imovinskopравnim zahtjevom upućeni u parnicu. Primjenom čl. 148. st. 1. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine", broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. - odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17.) optuženiku je naloženo podmiriti trošak kaznenog postupka u iznosu 25.050,60 kuna, trošak dva branitelja po službenoj dužnosti u ukupnom iznosu od 41.437,50 kuna, trošak punomoćnice oštećene u iznosu 35.154,00 kune, te paušalnu svotu u iznosu 3.000,00 kuna.

Protiv ove presude žalbu su podnijeli državni odvjetnik i optuženik, a u korist optuženika i njegova majka K. K.

Državni odvjetnik se žali zbog odluke o kazni, s prijedlogom pobijanu presudu preinačiti na način da se optuženiku izrekne kazna dugotrajnog zatvora u duljem trajanju.

Optuženik je podnio dvije žalbe. Jednu je podnio putem branitelja T. K., odvjetnika iz Z., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o kazni, s prijedlogom pobijanu presudu ukinuti i predmet uputiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje, pred izmijenjeno vijeće. Drugu žalbu optuženik je podnio osobno, zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o kazni, s prijedlogom pobijanu presudu ukinuti i predmet vratiti na ponovno suđenje pred izmijenjeno vijeće, odnosno pobijanu presudu preinačiti i izreći blažu kaznu zbog kaznenog djela iz čl. 110. KZ/11.

Imajući u vidu sadržaj ovih dviju žalbi, one će razmatrati kao jedinstvena žalba opt. D. H. K.

Protiv ove presude žalbu je, u korist optuženika, podnijela i njegova majka K. K., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o kazni, s prijedlogom pobijanu presudu ukinuti i predmet vratiti na ponovno suđenje pred izmijenjeno vijeće.

Državni odvjetnik je podnio odgovor na žalbu optuženika i njegove majke, te predložio sve tri žalbe kao neosnovane odbiti, a odgovor na žalbu državnog odvjetnika podnio je optuženik, putem branitelja T. K.

Prije održavanja sjednice vijeća spis je, na temelju čl. 474. st. 1. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine", broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19. - dalje: ZKP/08.) dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Na temelju čl. 475. ZKP/08., o sjednici drugostupanjskog vijeća uredno su izviješteni opt. D. H. K. i njegov branitelj T. K., jer su to zahtijevali, te Državni odvjetnik Republike Hrvatske. Sjednici je prisustvovao branitelj T. K., a putem audio-video uređaja i optuženik.

Žalbe opt. D. H. K. i njegove majke K. K. su osnovane u dijelu zbog odluke o kazni, a žalba državnog odvjetnika je neosnovana.

Suprotno žalbenim navodima, u pobijanoj presudi nema proturječnosti između njene izreke i obrazloženja. Sud prvog stupnja je, glede odlučnih činjenica, označio jasne i logične razloge na kojima se zasniva izreka presude. Isto tako, sud je označio dokaze na temelju kojih proizlazi zaključak da je optuženik počinio kazneno djelo kako je to navedeno u izreci pobijane presude, a potom je obrazložio na osnovu kojih odlučnih činjenica je to zaključio.

Optuženik nije u pravu kada u žalbi tvrdi da je povrijeđeno konfrontacijsko pravo, jer je prvostupanjski odbio dokazni prijedlog za ispitivanjem vještaka toksikologa, pa je ostalo nerazjašnjeno da li je moguće precizno procijeniti količinu nađene droge u tijelu optuženika i žrtve. Žalitelj smatra da je odbijanjem njegovog dokaznog prijedloga povrijeđeno pravo obrane, jer mu je uskraćena mogućnost neposrednog ispitivanja vještaka na raspravi.

Jamstva sadržana u čl. 6. st. 3. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda jesu konstitutivni elementi pojma poštenog suđenja. Međutim, Konvencija kao opće pravilo ostavlja sudovima ocijeniti i obrazložiti da li je bilo potrebno izvesti predložene dokaze (vidi Vidal protiv Belgije, serija A br. 235-B, stavak 33 ESLJP 1992). Bitno svojstvo suđenja, sadržano u njegovom konstitutivnom elementu, nije narušeno samim time što optuženiku nije bilo dozvoljeno izvesti određene dokaze. Obrana mora svoje zahtjeve potkrijepiti objašnjenjem zašto je važno da se izvedu određeni dokazi, a izvođenje upravo tih dokaza mora biti nužno za utvrđivanje istine (vidi Perna protiv Italije, br. 48898/99, stavak 29., ESLJP 2003).

Iz vještačkog nalaza i mišljenja Centra za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja I. V. iz Z. proizlazi da je u biološkim uzorcima krvi i mokraće J. B. utvrđena prisutnost amfetamina MDMA i njegovog metabolita MDA, tetrahidrokanabinola i njegovog metabolita THC-COOH, što upućuje da je žrtva konzumirala amfetamin MDMA, marihuanu i/ili hašiš. U biološkim uzorcima krvi i mokraće optuženika utvrđena je prisutnost amfetamina MDMA i njegovog metabolita MDA, tetrahidokanibonola i njegovog metabolita THC-COOH, što upućuje da je i optuženik konzumirao amfetamin MDMA, marihuanu i/ili hašiš.

Žalitelj zanemaruje kako iz navedenog toksikološkog vještačenja, jasno, proizlazi da je kvantitativnim određivanjem utvrđena koncentracija pronađenih tvari u navedenim količinama, ali „... retrogradni izračun koncentracije i uzete količine tvari, koji vrijedi kod konzumacije alkohola, nije primjenjiv u slučaju uzimanja droga ...“ Za razliku od metabolizma etanola koji je jednostavan, dobro istražen i može se matematički opisati, metabolizam droga je ovisan o velikom broju parametara koji određuju njihovu farmakodinamiku (list 387-388 spisa). S tim u svezi, vještak D. L. je istaknuo kako su u tijelu pronađene male količine droge, radi se o nanogramima, ali je svaki čovjek individua sam za sebe, pa neke tvari kod različitih ljudi mogu različito djelovati (list 366 spisa). Vještak G. A. smatra kako za točnu procjenu psihičkog stanja nije potrebna kvantitativna analiza psihoaktivnih supstanci u tijelu, jer različite osobe imaju različitu toleranciju i različite reakcije na istu količinu nekog sredstva. Isto tako, ista osoba može u različitim vremenskim razdobljima imati različitu reakciju na istu količinu nekog sredstva. Za ocjenu psihičkog stanja neke osobe, kad uzme neko sredstvo, važniji je opis ponašanja osobe, kao i prisjećanje te osobe na taj događaj, nego kvantitativna analiza količine droge (list 435 spisa).

Imajući u vidu navedeno, pravilno je prvostupanjski sud odbio dokazni prijedlog obrane za ispitivanje vještaka toksikologa na raspravi, jer izvođenje tog dokaza nije bilo nužno za utvrđivanje istine. Ovo stoga što su vještaci toksikolozi, na egzaktn način, utvrdili

postojanje droge u organizmu žrtve i optuženika. Međutim, utjecaj droge na svijest i osjetila utvrdili su psihijatri u kontradiktornom postupku na raspravi, pa pravo obrane ničim nije bilo povrijeđeno.

Nisu u pravu žalitelji kada se žale zbog povrede kaznenog zakona. Žalitelji ne navode koju povredu kaznenog zakona imaju u vidu, tek se iz sadržaja žalbe može zaključiti kako smatraju da se presuda temelji na pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju, jer nema dokaza da bi optuženik počinio kvalificirani oblik kaznenog djela ubojstva. Optuženik u žalbi tvrdi i da se sud, neosnovano, poziva na čl. 26. KZ/11., kada obrazlaže nepostojanje uvjeta za blaže kažnjavanje optuženika, jer do smanjene ubrojivosti, suprotno tvrdnji suda prvog stupnja, nije došlo samoskrivljeno u smislu čl. 25. KZ/11. Međutim, postojanje povrede kaznenog zakona prosuđuje se prema činjeničnom stanju iz izreke presude, a ne onom koje bi, sa motrišta žalitelja, bilo ispravno. Kako su izrekom prvostupanjske presude označeni svi bitni elementi kaznenog djela za koje je optuženik i osuđen, to u ovom slučaju ne postoji povreda kaznenog zakona.

Međutim, postojanje uvjeta za blaže kažnjavanje razmotrit će se prilikom ispitivanja pobijane presude povodom žalbenih tvrdnji zbog odluke o kazni.

Suprotno navodima žalitelja, činjenično stanje je potpuno i pravilno utvrđeno. Zaključci suda prvog stupnja zasnovani na ocjeni vjerodostojnosti iskaza ispitanih osoba i zaključci zasnovani na ocjeni svih ostalih izvedenih dokaza su logični i zakoniti, pa su uslijed toga i zaključci suda o postojanju odlučnih činjenica, pravilno, utemeljeni na izvedenim dokazima.

Žalitelji nisu u pravu kada osporavaju postojanje subjektivnih obilježja kaznenog djela i utvrđeno psihičko stanje žrtve, te kada tvrde da se ne radi o kaznenom djelu teškog ubojstva ostvarenog na okrutan način. Žalitelji tvrde da je prvostupanjski sud trebao zauzeti stav da je optuženik bio neubrojiv tempore criminis, a žrtva zbog utjecaja droge nije osjećala ni strahove ni bol, osim u značajno manjoj mjeri od one koja je utvrđena. Optuženik nije u pravu niti kada osporava vještački nalaz i mišljenju Klinike za psihijatriju V., Zavoda za forenzičnu psihijatriju u Z. (koji je izradio P. B.) u kojem je navedeno kako je svijest žrtve bila očuvana i da je žrtva osjećala boli.

Naime, iz psihijatrijskog nalaza i mišljenja, koji je izradio D. L., proizlazi da je optuženik tempore criminis bio bitno smanjeno ubrojiv. Kod optuženika je utvrđen poremećaj osobnosti, te određeni hostilni elementi. Njegovo shvaćanje i postupanje te vladanje voljom bilo je prisutno, ali u znatnoj mjeri ometeno, prvenstveno utjecajem psihoaktivnih tvari, a što se nadovezalo na specifični poremećaj osobnosti. Optuženik je imao miješani tip poremećaja koji je, uz akutnu intoksikaciju, doveo do ovakvog stanja. Kako je optuženik djelo počinio pod odlučujućim djelovanjem sredstava ovisnosti, vještak je iskazao potrebu izreći mu sigurnosnu mjeru obveznog liječenja od ovisnosti o psihoaktivnim tvarima. D. L. je potpuno isključio mogućnost da bi se kod optuženika radilo o neubrojivosti, jer kod optuženika ni prije ni poslije ovog događaja nisu utvrđene nikakve duševne bolesti, a opojnu drogu koju je uzimao prema vlastitoj izjavi, nije prvi put uzeo, tako da je kod njega postojala određena tolerancija. Zato bi se patološka sumanutost mogla, eventualno, dogoditi kod prvog uzimanja opojne droge, a ne u ovoj fazi.

Iz vještačkog nalaza i mišljenja Klinike za psihijatriju V., Zavoda za forenzičnu psihijatriju u Z., koji je izradio G. A., proizlazi zaključak, suglasan zaključku L., kako kod optuženika nisu pronađeni simptomi ili znakovi duševnih bolesti, već je njegovo stanje, prvenstveno, posljedica konzumacija opojnih droga. A. dozvoljava mogućnost da je optuženik prije izvršenja djela imao iluzije, ali isključuje halucinacije o kojima je govorio optuženik. Naime, optuženik je govorio o vidnim iluzijama i nije spominjao slušne iluzije, a upravo su slušne iluzije karakteristične za duševne bolesnike. Vještak dozvoljava mogućnost da je optuženik imao poremećaj percepcije, a što je i tipično za korištenje psihoaktivnih sredstava, ali niti u jednom trenutku nije došlo do razvoja potpune psihotične slike. Optuženik je znao da je pored njega njegova djevojka iako mu je bila drugačija, znao je gdje se nalazi iako mu je situacija bila čudna, znao je za sebe da je to on iako mu se tijelo mijenjalo. Okolnost da je optuženik čitav događaj opisivao sa dosta detalja, osim samog ubadanja, govori u prilog tome da se nije radilo o pravoj psihotičnoj dekompenzaciji. A. se pozvao i na nalaz i mišljenje vještaka sudske medicine D. M., iz kojeg proizlazi da su ozljede koje su nanesene žrtvi brojne, ali površne i za takve ozljede nije bila potrebna velika fizička sila. Kako u psihotičnoj dekompenzaciji, osoba čini ozljede uporabom mahnite snage i sile, A. smatra da kod optuženika nije došlo do potpunog prekida kontakta s realitetom, a što je u suglasju sa zaključcima vještaka D. L., koji je decidirano isključio neubrojivost kod optuženog. Vještak A. se složio sa vještakom L. i da je za počinjenje djela odlučujući značaj imala ovisnost o kanabinolima, jer bez ovisnosti, vjerojatno ne bi ni došlo do počinjenja ovog kaznenog djela. Analizirajući ponašanje optuženika i nakon djela kada je žrtvu prao, stavljao na sunčevu svjetlost i slično, vještak A. je zaključio kako to ukazuje na pred psihotičnu situaciju, jer optuženik čitavo vrijeme ne gubi kontakt s realitetom, zna tko je žrtva i zna da je mrtva.

Iz nalaza i mišljenja D. M., specijaliste sudske medicine, proizlazi kako su kod žrtve utvrđene 24 plitke rane na glavi i vratu, 14 rana na rukama i jedna na nozi. Sve ozljede opisane u obdukcijском nalazu nastale su za života. Podesno sredstvo za zadavanje svih ovih ozljeda je šilo, ali i druga mehanička sredstva, koja mu nalikuju. U konkretnom slučaju radilo se o čak 40 zasebnih zamaha s posljedičnim povlačenjem ili ubadanjem sredstva. Kod žrtve su utvrđene i ozljede kao posljedica djelovanja tupe mehaničke sile, u vidu krvnih podlijeva na koži i mekom oglavku. Ove tupe ozljede mogu se uklopiti u dinamiku odguravanja, odnosno udaranja o čvrste prepreke kao što su zidovi i dijelovi namještaja. Ozljeđivanje je bilo dovršeno zadnjom, smrtonosnom reznom ranom na vratu, a prethodilo joj je aktivno kretanje i djelovanje žrtve tijekom zadobivanja svih tih rana. Obrambene ozljede na šakama i podlakticama govore o pružanju aktivnog otpora počinitelju, što svakako zahtjeva održanu svijest žrtve. Raspršenost ozljeda po različitim dijelovima tijela žrtve, upućuje da se tijekom ozljeđivanja mijenjao međusobni položaj žrtve i optuženika, tako da se ozljeđivanje nije odvijalo statično. Osim rezne rane na lijevoj strani vrata, na žrtvi nisu pronađene ozljede koje bi uvjetovale gubitak ili poremećaj svijesti, a na to ne ukazuje ni toksikološka analiza. Vještak D. M. je bio decidiran kako su ubodne i rezne rane, koje je zadobila J. B., nanesene "bockanjem ili rećkanjem". Glavnina boli, koju žrtva pri tome osjeća, nastaje uslijed ozljede kože koja je vrlo gusto inervirano tkivo, obilno opskrbljeno živčanim vlaknima koja služe za osjet bola. Vještak je procijenio da se kod žrtve radilo o velikom opsegu bolova i straha koji su trajali kroz izvjesno razdoblje. Obje komponente bolova, straha i patnje kod žrtve, i to opseg i trajanje bile su prisutne u značajnoj mjeri, odnosno opseg i trajanje bolnosti i straha znatno je premašio opseg boli koji prati većinu usmrćivanja.

Iz nalaza i mišljenja psihijatra P. B. proizlazi kako je tijekom usmrćivanja J. B. bila intoksicirana psihoaktivnim tvarima amfetamin, MDMA i marihuana, ali intoksikacija nije

bila teškog stupnja i nije uzrokovala kvantitativni poremećaj svijesti, niti je utjecala na smanjenje percepcije straha, psihičkih i fizičkih boli koji su nastali tijekom usmrćivanja. Žrtva, evidentno, nije bila somnolentna ili kvantitativno poremećene svijesti, i pružala je aktivan otpor tijekom trajanja nasrtaja optuženog. Vještak B. je utvrdio kako je tijekom usmrćivanja žrtva trpjela psihičke boli visokog intenziteta. Kod nje nije bilo smanjenog osjećaja fizičke boli, te je ovaj vještak, izrijeком, prihvatio nalaz vještaka sudske medicine M., koji je fizičke bolove žrtve procijenio velikim intenzitetom.

S obzirom na opširne i suglasne vještačke nalaze i mišljenja, koji su detaljno izloženi na raspravi kada su pojašnjene eventualne dvojbe, pravilno ih je prvostupanjski sud ocijenio vjerodostojnim.

Radi se o vještačkim nalazima i mišljenjima sačinjenim po svim pravilima struke.

Suprotno tvrdnji žalitelja, pravilno je utvrđenje prvostupanjskog suda kako je žrtva, tijekom čitavog događaja, bila pri svijesti te osjećala bolove izvanredno jakog intenziteta. Naime, ozljede koje je zadobila nisu bile takve da bi mogle uzrokovati prestanak svijesti, a ni toksikološka analiza na to ne upućuje. Među zadnjim optuženikovim nasrtajima bio je smrtonosan ubod u lijevu stranu njenog vrata i presjek karotidne arterije. Žrtva se branila i pokušavala zaštititi od udaraca, hrvala i naguravala s optuženikom. Tijekom čitavog događaja trpjela je bolove, patnje i muke koje, kako su to vještaci jasno izložili, po svom trajanju i intenzitetu bolnosti i straha znatno premašuju patnje, muke i bolove koji su redovito povezani sa ubojstvom. Premda su ozljede, u pravilu, bile nanesene silom slabog intenziteta, bile su praćene osjećajem boli koja se sa brojnošću ozljeda povećavala. Žrtva je zadobila čak 24 rane na glavi i vratu, 14 rana na rukama i jednu na nozi. Kao što je to već bilo navedeno, koža je obilno opskrbljena živčanim vlaknima koja služe za osjet bola. Lokacija ozljeda na glavi i vratu, te obrambene ozljede na rukama, zorno ukazuju kako je žrtva imala intenzivni i nažalost opravdani strah za svoj život. Prema mjestima ozljeda, žrtvi je moralo biti jasno kako je svrha napada lišiti je života. S druge strane, brojnost i slab intenzitet zadanih uboda, odnosno porezotina ukazuje na optuženikovo poigravanje i izživljavanje nad žrtvom, na svijest i volju uzrokovati žrtvi teške bolove i patnju, a što sve govori o okrutnosti njegovog postupanja.

Nasuprot stajalištu žalitelja, prvostupanjski sud je na temelju izvedenih dokaza potpuno i pravilno utvrdio postojanje svih odlučnih činjenica, te savjesnom ocjenom dokaza osnovano zaključio da je optuženik počinio odnosno kazneno djelo. Za svoja utvrđenja dao je valjano i logično obrazloženje, na koje se upućuju žalitelji.

U pravu su optuženik i njegova majka kada se žale zbog odluke o kazni, smatrajući da je kazna prestrogo odmjerena. Državni odvjetnik nije u pravu kada tvrdi da je kazna dugotrajnog zatvora preblago odmjerena, jer je prvostupanjski sud „... procijenio utvrđene olakotne okolnosti a podcijenio značaj i težinu utvrđenih otegotnih okolnosti ...“.

Odluka o kazni mora izražavati individualiziranu, zakonom predviđenu društvenu osudu zbog konkretnog kaznenog djela.

Zadatak suda ne ograničava se samo iz zakonskog opisa djela, pravnih formulacija i činjeničnog učina kreirati konkretno ostvareno kazneno djelo, već izabrati vrstu i mjeru kazne koja će optimalno odgovarati svrsi kažnjavanja. Uloga suda se, pri tome, ne svodi samo na

mehaničko posredovanje između slova zakona i stvarnosti. Zakonodavac, generalizirajući svrhu kažnjavanja, nastoji obuhvatiti neodređen broj slučajeva i sažeti ih u opće pravilo. Sud, u svakom pojedinom slučaju, konkretizira opće pravilo i deduktivnim postupkom stvara zaključke potrebite za odluku o vrsti i mjeri kazne.

Određujući vrstu i mjeru kazne koju će primijeniti sud mora uzeti u obzir okolnosti koje utječu da kazna po vrsti i mjeri bude lakša ili teža za počinitelja kaznenog djela, a osobito stupanj krivnje, pobude iz kojih je kazneno djelo počinjeno, jačinu ugrožavanja ili povrede kaznenim djelom zaštićenog dobra, okolnosti u kojima je kazneno djelo počinjeno, okolnosti u kojima je počinitelj živio prije počinjenja kaznenog djela i usklađenost njegovog ponašanja sa zakonima, okolnosti u kojima živi i njegovo ponašanje nakon počinjenja kaznenog djela, te ukupnost društvenih i osobnih uzroka koji su pridonijeli počinjenju konkretnog kaznenog djela.

S tim u svezi je prvostupanjski sud, kao olakotnu okolnost, optuženiku cijenio mladost u vrijeme počinjenja kaznenog djela. Otegotnim je cijenio njegovu dosadašnju osuđivanost, odnosno sklonost društveno neprihvatljivom ponašanju, zatim to što nije izrazio adekvatno žaljenje i kajanje zbog počinjenog, kao i činjenicu da do završetka ovog postupka nije razjašnjen motiv ubojstva mlade djevojke na pragu života, koja ničim nije doprinijela počinjenju ovog kaznenog djela.

U pravu je optuženik da je prvostupanjski sud propustio vrednovati i kao olakotnu okolnost cijeniti postupke optuženika nakon počinjenja kaznenog djela, kada je samoinicijativno obavijestio policiju da je počinio kazneno djelo. Jednako tako, prvostupanjski sud nije cijenio kako iz sadržaja obrane, ali i iz cjelokupnog ponašanja optuženika tijekom ovog postupka, proizlazi njegovo žaljenje zbog počinjenog kaznenog djela.

U pravu je optuženik kada u žalbi tvrdi da je prvostupanjski sud pogrešno zaključio kako se on, „samoskrivljeno“ doveo u stanje bitno smanjene ubrojivosti, uslijed čega se ne može blaže kazniti. Naime, da bi se moglo raditi o „samoskrivljenoj“ bitno smanjenoj ubrojivosti, u smislu čl. 25. i čl. 26. KZ/11., bilo je potrebno utvrditi da je kazneno djelo teškog ubojstva na okrutan način bilo obuhvaćeno namjerom optuženika kada se, uporabom droge, dovodio u stanje bitno smanjene ubrojivosti. Kako ova okolnost nije bila stavljena na teret optuženiku, nije opisana u izreci pobijane presude, niti se sud njome bavio u dokaznom postupku, pogrešno je bilo, olako, otkloniti mogućnost blažeg kažnjavanja optuženika.

Optuženik je tempore criminis bio bitno smanjeno ubrojiv. Radi se o mladoj osobi, koja je nakon počinjenja kaznenog djela obavijestila policiju što je učinila. Optuženik je bio dosljedan u priznanju da je oduzeo život J. B. nakon što je s njom konzumirao drogu „kao afrodizijak“ i izrazio žaljenje zbog toga. Međutim, nije mogao objasniti ovaj tragičan i besmisleni čin, nije mogao i ne može objasniti zašto je ubio svoju djevojku koju je volio. Kao što je već istaknuto, tijekom postupka nije utvrđeno da bi kazneno djelo bilo obuhvaćeno njegovom namjerom, kada se dovodio u stanje bitno smanjene ubrojivosti. Nakon počinjenog kaznenog djela optuženik je bio u depresiji, uslijed koje je pokušao izvršiti suicid. Sve te okolnosti treba cijeniti, ali ih istovremeno treba staviti u kontekst činjenice da je, na okrutan način, ubio mladu djevojku koja ničim nije doprinijela počinjenju ovog kaznenog djela.

Vodeći računa o općim pravilima izbora vrste i mjere kazne, te o svrsi kažnjavanja, procijenjeno je kako će se kaznom dugotrajnog zatvora u trajanju dvadeset i pet godina, moći izraziti jasna društvena osuda zbog počinjenog kaznenog djela. Ovakvom kaznom će se utjecati na optuženika da ubuduće ne čini kaznena djela, te mu omogućiti ponovno uključivanje u društvo uz odgovarajuće liječenje i socijalizaciju. Ovakvom će se kaznom utjecati i na sve ostale da ne čine kaznena djela, kao i na svijest građana o pogibeljnosti kaznenih djela i pravednosti kažnjavanja njihovih počinitelja.

Odmjerenom kaznom dugotrajnog zatvora u trajanju dvadeset i pet godina, optimalno će se ispuniti zahtjevi kako generalne tako i specijalne prevencije.

Drugostupanjski sud ispituje presudu u onom dijelu u kojem se pobija žalbom i iz osnova iz kojih se pobija.

Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud, ispitujući pobijanu presudu po službenoj dužnosti u skladu s čl. 476 st. 1. toč. 1. i 2. ZKP/08., nije našao da bi bila ostvarena ni bitna povreda odredaba kaznenog postupka, niti povreda kaznenog zakona na štetu optuženice, na koje povrede drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

Stoga je primjenom čl. 486. ZKP/08. trebalo odlučiti kao u izreci ove presude.

Zagreb, 9. srpnja 2020.

Predsjednica vijeća:
Ileana Vinja, v. r.

UPUTA O PRAVU NA ŽALBU

Protiv drugostupanjske presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske, u skladu sa čl. 490. st. 1. toč. 1. ZKP/08., dopuštena je žalba Vrhovnom sudu Republike Hrvatske kao trećestupanjskom sudu, u roku 15 dana računajući od dana dostave prijepisa presude.